

PERSMEDEDELING DOOR KRIS PEETERS
VICEPREMIER EN MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, CONSUMENTEN
EN BELAST MET BUITENLANDSE HANDEL

Evaluatie dienstencheques jaargang 2013

Samenvattende toelichting bij het 10de jaarrapport

Sinds 1 juli 2014 is het stelsel van de dienstencheques een geregionaliseerde materie. Dat is het gevolg van de 6° staatshervorming. De evaluatie van het stelsel van dienstencheques gebeurt in bijgaand rapport voor het kalenderjaar 2013, toen het nog een uitsluitend federale materie was.

Dit 10de jaarrapport evalueert het stelsel van de dienstencheques, en biedt uitgebreide en gedetailleerde informatie over de erkende onderneming, de gebruiker, de werknemer. Voorts geeft het rapport ook een analyse van de kostprijs, het terugverdieneffect, en de effecten op de werkgelegenheid van het systeem van de dienstencheques.

Het rapport werd afgelopen vrijdag ter kennisgeving voorgelegd aan de federale ministerraad. De integrale versie vindt u in bijlage.

De betrokken actoren

De ondernemingen

Terwijl in de periode 2004 tot 2012 (2.753) een jaarlijkse toename van het aantal erkende dienstencheque-ondernemingen werd vastgesteld, deed zich in 2013 een lichte terugval (6% tov 2012) voor. **"In 2013 telde ons land 2.577 erkende dienstencheque-ondernemingen. Daarvan waren er 425 in Brussel gevestigd; 1.092 in Vlaanderen en 931 in Wallonië,"** aldus Minister van Werk Kris Peeters.

In de loop van 2013 kregen 96 nieuwe ondernemingen een erkenning; in 2012 waren er dat nog 320. Dit kan te wijten zijn aan de verzadiging van de sector en aan de invoering van restrictievere maatregelen voor het toekennen van de erkenningen (bijvoorbeeld de maatregel van 2012, waarbij nieuwe ondernemingen een borg van 25.000 euro moeten betalen of de strengere voorwaarden met betrekking tot achterstallen en faillissementen).

De gebruikers

Sinds 2004 is er sprake van een jaarlijkse stijging. In 2013 nam het aantal actieve gebruikers toe tot **950.918 actieve gebruikers**, van wie meer dan 60% in Vlaanderen; 30% in Wallonië en 10% in Brussel.

De werknemers

In 2013 waren er **149.782 werknemers** actief in de sector. Het aantal werknemers is echter voor het eerst sinds de opstart gedaald. **Het blijft wel een omvangrijke sector die nog steeds 4,2% van alle jobs in België vertegenwoordigd.** Net geen 60% van dit aantal was gesitueerd in Vlaanderen, en respectievelijk 26% en 14% in Wallonië en Brussel.

“De werknemers zijn in grote meerderheid (97,4%) vrouwen. Ongeveer 60% van de werknemers is tussen 30 en 49 jaar oud; en ongeveer 1 op de 5 dienstenchequewerknemers is 50 jaar of ouder. Vooral in Vlaanderen zijn veel werknemers (24,7%) 50 jaar en ouder,” stelt Minister van Werk Kris Peeters vast op basis van het jaarrapport.

54,2% van de dienstencheque-werknemers is laaggeschoold is, 41,9% is gemiddeld geschoold en 3,9% is hoogopgeleid. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een groter aandeel dan het algemene gemiddelde inzake hooggeschoolden (5,9%). Dit heeft wellicht te maken met de vele hooggeschoolde migranten in Brussel (met soms een bij ons niet-erkend buitenlands diploma). **Bijna 3 op de 4 werknemers heeft de Belgische nationaliteit; in Brussel heeft minder dan 1 op de 4 werknemers de Belgische nationaliteit.**

Sinds 17 augustus 2012 bepaalt de regelgeving van het dienstenchequesysteem dat dienstencheque-ondernemingen voor nieuwe aanwervingen verplicht, per kwartaal, een quotum moeten respecteren van 60% uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en/of gerechtigden op een leefloon. Uit de analyse van de cijfers van 2013 blijkt dat deze ondernemingen doorheen de vier kwartalen 53,7% uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of leefloontrekkers hebben aangeworven. Onderneming krijgen een vrijstelling wanneer er onvoldoende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en/of gerechtigden op een leefloon zijn met het vereiste profiel om de tewerkstelling in de exploitatiezetel in te vullen.

*“De dienstenchequebanen nemen een bijzonder belangrijke plaats in voor de **werkgelegenheid in Limburg (5,6% van de totale werkgelegenheid), West-Vlaanderen (5,2%) en Luxemburg (5%)**”,* geeft Minister van Werk Kris Peeters aan.

De dienstencheques

Vergeleken met 2012 was er in 2013 een lichte vermindering van het aantal aangekochte dienstencheques. Dat komt mogelijks doordat de prijs van de cheques sinds 1 januari 2013 hoger is. Gebruikers kochten in december 2012 namelijk een groot aantal cheques om te anticiperen op de

stijging van de prijzen in januari 2013. Die dienstencheques werden vervolgens opgebruikt en terugbetaald in de loop van 2013.

Er werden 122.588.921 cheques besteld in 2013, waarvan ruim 60% in Vlaanderen, 26% in Wallonië en de resterende in Brussel.

1 op de 5 gebruikers bestelde minstens één maal elektronische cheques, eventueel in combinatie met papieren cheques.

De kostprijs

Rekening houdend met alle effecten, bedraagt de netto kostprijs van het dienstencheque-systeem minimum € 2.973 per dienstencheque-werknemer. De minimale netto kostprijs van de dienstencheques bedraagt € 445,3 miljoen in 2013, voor een totaal van 149.782 werknemers. **Netto kost het dus minimum € 2.973 aan de overheid om één dienstencheque-werknemer aan het werk te zetten via de dienstencheques.**

Beleidswijzigingen hebben een impact op de bruto- en netto kostprijs. De bruto kostprijs is gestegen met de laagste groeimarge sinds de opstart van het systeem (4%), de netto kostprijs is zelfs nog minder sterk gestegen (3%). De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de verhoogde prijs voor de gebruiker en de verminderde overheidsbijdrage in de terugbetaling van de cheques, de versterkte instroom van werkzoekenden door de 60% regel, en de continue stijging van het aantal gebruikers die door het systeem terug of meer aan het werk gaan.

Conclusie

“De toename van het aantal gebruikers (+6%) duidt er op dat het systeem van de dienstencheques nog altijd als aantrekkelijk wordt ervaren. Het blijft ook nog steeds een belangrijke bron van tewerkstelling voor langdurig werklozen en voor wie recht heeft op een leefloon”, aldus Minister van Werk Kris Peeters.